

Prostředky ozbrojeného zápasu a jejich vliv na vševojskový boj

Redakčně zpracovaný a zkrácený článek plukovníka A. F. Bulatova, kandidáta vojenských věd, docenta, uveřejněný v sovětském časopise „Vojennaja mysl“ čís. 12/1979.

Boj, který je objektem zkoumání taktiky, je organizované ozbrojené střetnutí jednotek, útvarů a svazků různých druhů vojsk a druhů ozbrojených sil bojujících stran. Vedeme jej s cílem ničit nebo zajmout nepřítele a dále obsadit důležité prostory (čáry, objekty) nebo je udržet.

Soudobý boj pozemních vojsk je bojem vševojskovým. Vedeme jej sladěným úsilím všech druhů vojsk a speciálních vojsk za účinné podpory letectva.

Charakter vševojskového boje bezprostředně závisí na prostředcích jeho vedení. V důsledku růstu tempa vědeckotechnického pokroku a zkracování doby potřebné k výměně výzbroje a vojenské techniky, je stále složitější a mnohostrannější vzájemná spojitost mezi prostředky vedení boje a jeho charakterem.

Cílem článku je ukázat, jak změny v prostředcích ozbrojeného zápasu ovlivňují charakter a obsah bojové činnosti vojsk.

Cíle v každém boji dosahujeme způsobem fyzických ztrát nepřítele a narušením jeho morálně psychologického stavu, abychom potlačili jeho schopnost k dalšímu vedení boje a nakonec dosáhli vítězství. Protože boj je procesem dvoustranným, působení nepřátel a jejich úderů jsou vzájemné. V průběhu bojové činnosti vedou obě strany vzájemně nejen jeden, ale značné množství úderů, které jsou skloubeny jedním zámyslem a směřují k dosažení společného cíle. Kromě toho, vojska vedou na bojišti manévry, aby se dostala do výhodnější situace vůči nepříтели.

Každý boj, nezávisle na čase jeho vedení a používaných prostředcích, můžeme si zjednodušeně představit jako proces, který se skládá z celé řady sladěných úderů, manévru vojsk a prostředků ničení. Způsoby vedení úderů, jejich výsledky a dále čas a formy manévru byly však vždy

určovány stavem výzbroje a vojenské techniky.

V důsledku vědeckotechnického pokroku dochází k neobyčejně rychlému obnovování výzbroje a bojové techniky. Např. střelné zbraně byly zaváděny bezmála v průběhu tří století, motorizace armády probíhala desetiletí, ale vyzbrojení vojsk jadernými zbraněmi a raketami trvalo jen několik let. V Sovětské armádě i v jiných armádách bylo v poválečných letech vyměněno několik pokolení hlavních druhů výzbroje a vojenské techniky. Přitom nejrychleji jsou obnovovány zvláště nové druhy zbraní, které byly zavedeny již po druhé světové válce.

Působením vědeckotechnického pokroku byly v neobyčejně krátké době **změněny všechny prostředky vedení vševojskového boje**. Do výzbroje vojsk byly zavedeny jaderné zbraně. Jejich nahromadění

a zdokonalování zásadně ovlivnilo bojovou činnost. K plnění úkolů v rámci válčíšť byla v mnohých armádách nejvíce rozšířena jaderná munice malé ráže, používaná jako hlavice raket, dělostřelecké náboje, letecké pumy a jaderné miny (fugasy).

Současně se zavedením jaderných zbraní došlo k úplnému technickému přezbrojení pozemních vojsk. To zvýšilo jejich palebnou a údernou sílu, pohyblivost a ochranu.

Mezi prostředky ozbrojeného zápasu v mnohých armádách v poválečných letech zaujalo pevné místo vojskové letectvo, které se stalo důležitým faktorem zvýšení mobilnosti pozemních vojsk.

Zásadně se změnily prostředky vzdušného napadení. Místo vrtulových letounů období minulé války byly zavedeny proudové stroje, vyzbrojené řízenými prostředky ničení, zdokonalenými zaměřovacími a navigačními komplexy a dalšími radioelektronickými systémy, které zabezpečují jejich bojové použití za jakéhokoli počasí a v libovolnou denní dobu.

Současně s obnovením prostředků vzdušného napadení se zásadně změnila také vojsková PVO. Byla plně technicky přezbrojena automatizovanými protiletadlovými hlavňovými a raketovými komplexy a radiolokační technikou zjišťování vzdušných cílů a automatizovanými systémy řízení palby.

Zásadní změny prostředků ozbrojeného zápasu podstatně ovlivnily **obsah, charakter, formy a způsoby vedení boje**.

Dřívější komponenty bojové činnosti (palba, manévry, a úder vojsk) v jaderné válce nemají již jejich plný obsah. Nejdůležitější úlohu má vedení jaderných úderů ke zničení jaderných prostředků nepřítele, rozhodné ničení hlavního uskupení jeho vojsk a rychlé změně poměru sil ve svůj prospěch, z skáním iniciativy a vytvoření výhodných podmínek k ukončení ničení úderů vševojskových svazků a útvarů.

Jaderný úder může být rozhodujícím údobím operace a vševojskového boje. Bude předurčovat především charakter a způsoby následující činnosti vojsk. Jadernými, zbraněmi můžeme ničit, ochromit, okamžitě vyřadit celé jednotky, úvary, svazky, prvky bojové sestavy vojsk, města velení a důležité objekty týlu. Jaderným úderem dosahujeme úplného zničení nepřítele v určitém prostoru, a proto prakticky odpadá nutnost použít palby klasických prostředků a úderu vojsk.

Jaderné zbraně mají ohromný morálně psychologický účinek na vojáků. Vznikla reálná možnost dosáhnout cíle boje způ-

sobením nejen fyzických, ale též morálně psychologických škod nepříteli. Tyto následky mohou být v určitých podmínkách těžší než následky přímých fyzických ztrát.

Novým a zvláště důležitým faktorem bojové situace se stalo radioaktivní zamoření terénu, které značně ovlivňuje charakter a způsoby činnosti vojsk.

V soudobém vševojskovém boji má důležitější místo ničení palbou. Zvlášť velká je jeho úloha v podmínkách vedení bojové činnosti bez použití jaderných zbraní. Ničení nepřítele palbou spočívá v současném a postupném působení palbou raketovými vojsky, dělostřelectvem, letectvem a dalšími palebnými prostředky, které používají klasickou municí ke zničení hlavních uskupení jeho vojsk, vybojování a udržení palebné převahy a vytvoření výhodných podmínek k úspěšnému splnění bojových úkolů vševojskovými svazky (útvary).

Charakter ničení palbou v poválečných letech se zásadně změnil. V letech druhé světové války, kdy na bojišti převládaly neobrněné cíle, úkoly ničení nepřítele byly řešeny převážně střelbou dělostřelectva a leteckým bombardováním určité plochy. V soudobých podmínkách, kdy větší cíl na bojišti tvoří obrněné objekty, prvořadou úlohu má přímá střelba dělostřelectva, tanků, PTRS a dalších palebných prostředků, dále i úder letectva s použitím řízených zbraní. Svůj význam má i nadále hromadná palba značné hustoty, především pro ničení neobrněných a lehce obrněných cílů.

Boj o palebnou převahu nabyl na větším významu. Tvoří nutnou podmínku pro způsobení rozhodujících ztrát nepříteli a uchování vlastních sil a prostředků. Jak potvrzuji zkušenosti z lokálního váleku, bez předběžného umlčení systému nepřátelské palby (zvláště protitankové) a bez stálého palebného doprovodu je činnost vojsk spojena s ohromnými ztrátami nebo není vůbec možná.

V souvislosti s rozšířením bojové činnosti do vzdušného prostoru vzrostla úloha a zvýšila se účinnost pozemních prostředků PVO při ničení vzdušného nepřítele. Jestliže ve druhé světové válce větší část cílů zničila stíhací letectvo, v lokálních válkách posledních deseti let přibližně 90 % letounů zničily protiletadlové prostředky.

Se zvýšením účinnosti prostředků ničení a růstem mobilnosti vojsk získal nově kvalitu **manévru**, měnily se jeho cíle a způsoby jeho vedení. V současné době můžeme manévru používat k rychlému využí-

vání výsledků jaderných a palebných úderů jednotkami a útvary, ke změnám situace vlastních vojsk a jejich vyvedení z pod úderů nepřítele nebo k vytvoření výhodného poměru sil a prostředků. Při volbě formy manévru, stanovení sil a prostředků, které se jej zúčastní, a také v jeho uskutečnění je nejpodstatnější snaha co nejlépe využít výsledků vlastních jaderných a palebných úderů.

Podmínky pro manévr v boji jsou však stále složitější. V důsledku toho, že manévru se zúčastní všechny druhy vojsk, vybavené různorodou vojenskou technikou, jeho organizace a uskutečnění jsou podstatně těžší. Použití jaderných zbraní na obou stranách způsobí zákonitě ohromné škody, vytvoří se velká ohniska požárů, zátop a rozsáhlé prostory radioaktivního zamoření. Navíc manévr vojsk na zemi budou omezovat velká minová pole, vytvářena s využitím hlavního a reaktivního dělostřelectva, raket, taktického a vojskového letectva nepřítele. V souvislosti s tím nabývá na významu manévr vzduchem.

Zvýšení mohutnosti palby, zdokonalení a značné zvětšení množství tanků a široké použití bojových vozidel pěchoty na obou stranách zvýšily sílu **úderu vojsk**, který se stal součtem mohutné palby a pohybu tanků a motorizované pěchoty (na obrněných vozidlech nebo pěšky) za podpory dalších bojových prostředků k dokončení zničení nepřítele přímo v boji na krátkých vzdálenostech.

Přitom hlavním prostředkem vedení úderu je dělostřelecká palba z kulometů a samopalů s vysokou hustotou, která je vedena z tanků a bojových vozidel pěchoty (obrněných transportérů) za chodu. Možnost vedení zteče nepřítele bez sešednutí z BVP je podmínkou rozhodnějšího a účinnějšího úderu vojsk.

Základem vševojskového boje ve velké míře je těsné skloubení palby, úderu a manévru. Nebude-li úder zabezpečen palbou a odpovídajícím manévrem, může být nepřítelem zmařen nebo nepřinese očekávaný úspěch. Stejně tak palba i manévr, nedokončené úderem, nemohou dosáhnout rozhodujícího vítězství. Vojska zcela obrněná a nasycená mohutnými palebnými prostředky, jsou schopna vést úder s menšími hustotami než dříve, do podstatně větší hloubky a ve vyšším tempu.

Zavedení nových prostředků boje se ihned projevilo na růstu **prostorového rozmachu bojové činnosti**. Rozptýlení vojsk v zájmu jejich ochrany proti jaderným zbraním značně rozšířilo pásma činnosti svazků a útvarů ve všech druzích boje.

Hranice bojiště do hloubky se také několikanásobně zvýšily. Jestliže ve druhé světové válce byl nepřítel umlčován palbou většinou do hloubky 10 km, pak v současné době s použitím raket může být umlčen do značně větší hloubky. Vzduchem přepravená vojska jsou schopna okamžitě využít úderů raketových jaderných zbraní na objekty rozmístění v hloubce území nepřítele.

Neustálé zvyšování účinnosti nejnovějších bojových prostředků zrychluje změny situace na bojišti. V minulých válkách, kdy hlavním prostředkem ničení bylo dělostřelectvo a značná část vojsk působila pěšky, bylo zapotřebí ke změně poměru sil stran značné množství času. Proto se situace na bojišti měnila poměrně pomalu.

Zavedení jaderných zbraní a zvýšená pohyblivost vojsk umožňují rychle a rozhodně měnit poměr sil a prostředků v průběhu boje, donutit jejich část přecházet z aktivních způsobů činnosti k obraně a dokonce k odchodu. Na druhé straně, jaderný úder vedený na nepřítele s překvapením může vytvořit podmínky k rychlému zdolání jeho odporu a k přechodu z obrany do útoku. Kromě toho zvýšená pohyblivost vojsk umožňuje rychle využívat výsledků jaderných úderů, v krátké době přemislovat vojska na velké vzdálenosti, vést úder z chodu a působit ve vysokých tempech. Všechno to má přirozeně za následek rychlé a pronikavé změny situace na bojišti.

Takové změny situace jsou dnes vlastní nejen bojové činnosti s použitím jaderných zbraní. Hromadné použití nových prostředků boje umožňuje v krátké době změnit poměr sil a prostředků stran rovněž v bojové činnosti vedené bez použití jaderných zbraní.

Další rozvoj prostředků ozbrojeného zápasu ještě více zkomplikoval podmínky a měl za následek rozmanitější **způsoby vedení boje**. Nejsložitějšími budou podmínky vševojskového boje v jaderné válce.

Na směrech, kde včasným vedením jaderných úderů se nám podaří zničit hlavní uskupení nepřítele, jeho prostředky jaderného napadení a uchovat bojeschopnost vlastních vojsk, mohou vzniknout podmínky k vysoce manévrové aktivní bojové činnosti různého rozsahu. Hlavním způsobem vedení boje na těchto směrech bude současně ničení bojeschopných vojsk nepřítele jadernými zbraněmi do celé hloubky jejich rozmístění. I v těchto podmínkách budou mít své místo úderý palbou klasických prostředků ničení, manévry a úderý vojsk, vedené k rozhodnému postupu do velké hloubky, dokončení zni-

čení nepřítele, ovládnutí důležitých prostorů a čar na jeho území.

Nemůžeme vyloučit ani složitější situaci. Po jaderných úderech mohou vzniknout hromadné ztráty osob, výzbroje a vojenské techniky. Bojeschopné jednotky budou pod vlivem silného morálně psychologického působení. Vyřazení míst velení, spojovacích uzlů a prostředků může do značné míry narušit velení vojskům. Vzhledem k tomu nebude možné na těchto směrech vést organizovanou bojovou činnost po určitou dobu vůbec, neboť aktivita vojsk se podstatně sníží.

V těchto podmínkách budou mít důležitou úlohu v činnosti vojsk opatření k obnově jejich bojeschopnosti, kromě toho i vedení bojové činnosti omezeným počtem sil a prostředků.

Zvláštností vedení vševojskového boje klasickými prostředky je postupné zničení nepřítele rozhodným zničením útvarů prvního sledu, dále záloh různého určení a složení podle toho, jak budou zasazovány do bojové činnosti. Omezené možnosti stran k ničení objektů, rozmístěných v hloubce, mají za následek, že hlavní úsilí bojové činnosti bude probíhat v blízkosti čáry dotyku stran, do hloubky dosahu dělostřelecké palby. To ovšem nevyklučuje vedení mohutných úderů letectva a raketami s klasickou náplní na zálohy nepřítele v hloubce.

Značné ztráty osob a vojenské techniky budou charakteristické pro soudobý vševojskový boj, a to jak s použitím jaderných zbraní, tak bez nich.

Možnost vést bojovou činnost v nejrůznějších podmínkách znamená, že svazky a jednotky musí být připraveny vést vševojskový boj bez použití jaderných zbraní, avšak v neustálém nebezpečí, že je nepřítel použije. Ve spojitosti s tím je nutné vést nepřetržitý průzkum a ničit prostředky jaderného napadení nepřítele s cílem maximálně oslabit jeho první jaderný úder, kromě toho udržovat vlastní jaderné prostředky ve stálé pohotovosti k činnosti a pravidelně upřesňovat plány jejich bojového použití v souladu se změnou situace.

Nový obsah získal **princip hromadění sil a prostředků** ve vševojskovém boji. V podmínkách použití jaderných zbraní odpadá nutnost soustředování mohutných uskupení vojsk na úzkých úsecích fronty, jako tomu bylo v minulé válce. V dnešních podmínkách můžeme dosáhnout soustředování úsilí především vedením jaderných úderů na zvoleném směru a činnosti jiných prostředků ničení, které umožňují rychle změnit poměr sil ve vlastní pro-

spěch a dosáhnout úplného zničení nepřítele.

V bojové činnosti bez použití jaderných zbraní je rovněž obtížné počítat s úspěchem, nebude-li dosaženo v patřičné době na hlavním směru rozhodující převahy sil a prostředků (polní řád americké armády FM 100-5 doporučuje vytvářet v útoku šestinásobnou převahu nad nepřítelem na úsecích průlomu; v obraně dosáhnout hustoty sil a prostředků 6–8 praporů na 1/5 části pásma obrany divize).

Hromadění musí být však úzce spojeno s rozptýlením, protože bez něho nemůžeme uchovat vlastní síly a prostředky. Při stanovení hranic rozptýlení vojsk musíme vycházet z nutnosti: Na jedné straně uchovat schopnost jednotek, útvarů a svazků úspěšně plnit uložené bojové úkoly, na druhé straně maximálně snížit ztráty vojsk a zabezpečit jejich odolnost při přechodu na použití jaderných zbraní.

Vznik nových a podstatné zvýšení různorodých i celkového množství bojových prostředků u svazků a útvarů přispěly k dalšímu růstu úlohy **součinnosti** v boji. Protože jaderné zbraně jsou nejmohutnějším prostředkem ničení, je hlavní náplní obsahu součinnosti sladění činnosti vojsk k nejúspěšnějšímu využití výsledků jejich použití.

Současné změněné podmínky vedení bojové činnosti, zvláště zvětšený prostorový rozmach, dynamika, rychlé a podstatné změny situace zkomplikovaly organizaci a udržování součinnosti v rámci vševojskových svazků a útvarů, mezi druhy vojsk, se sousedy a letectvem.

V situaci, kdy vševojskový boj nabyl na výrazně vyjádřeném pozemním a vzdušném charakteru, zvláštní význam má součinnost mezi pozemními a vzdušnými sledy vojsk. Na jedné straně bez sladěného použití pozemních palebných prostředků a prostředků vzdušného napadení není možné spolehlivě umlčet palebný systém nepřítele a vytvořit podmínky k vedení úderů vševojskovými svazky, na druhé straně zabezpečení úspěšné činnosti vlastních vzdušných prostředků vyžaduje spolehlivé umlčení nepřátelské PVO. V současné době tento úkol přerostl úzce resortní zájmy letectva a je nejdůležitějším vševojskovým úkolem.

Narůstání dynamiky a prostorového rozmachu boje, zvýšení počtů a zvětšení účinnosti prostředků PVO — z toho vyplývá výjimečně aktuální problém zabezpečení vzájemné bezpečnosti vševojskových svazků a letectva. Narušení součinnosti mezi nimi může mít těžké následky. Např.

nedodržení těsné součinnosti mezi letectvem a PVO egyptské armády v arabsko-izraelské válce v roce 1973 mělo za následek velké ztráty letounů, způsobené vlastními silami a prostředky PVO.

Zkušenosti z lokálních válek ukázaly nutnost ještě těsnější sladění úsilí v boji tanků, BVP, dělostřelectva, prostředků PVO a letectva. To vyplývá z rostoucí zranitelnosti tanků, které nemohou být použity bez spolehlivého palebného zabezpečení a protiletadlové obrany.

Úspěch v soudobé bojové činnosti v celku je dnes více závislý na sladěném použití všech zasazených sil a prostředků.

Technické přezbrojení vojsk vytvořilo dnes předpoklady k vedení **nepřetržitě bojové činnosti** bez ohledu na roční období, denní dobu a počasí. V rámci zvýšení možnosti vojsk k vedení nepřetržitě bojové činnosti sehrálo významnou úlohu zvýšení zásoby průběhu kilometrů, zjednodušení technického ošetřování, zlepšení podmínek pobytu v bojových a dopravních vozidlech a zdokonalení přístrojů pro vidění v noci.

Výzbroj a technika armád států NATO v současné době je vybavována moderními přístroji pro vidění v noci a pasívními tepelnými miřidly. To umožňuje vést bojovou činnost v noci a za omezené viditelnosti (zadymění, mlha, sníh, déšť atd.) se stejnou intenzitou jako ve dne. Proto soudobého nočního boje se mohou zúčastnit prakticky tytéž síly, jako ve dne.

Nepřetržitost bojové činnosti je podmíněna i charakterem soudobých bojů a operací. V jejich průběhu vševojskové svazky a útvary budou vést nepřetržitou bojovou činnost ve dne i v noci ke zničení uskupení nepřítele, členěných do značné hloubky, s cílem neposkytnout nepříteli čas a možnost obnovit bojeschopnost a organizovat odpor v novém prostoru. Plnění vojska stanovený úkol, musí být vždy připravena plnit další bez nejmenší přestávky.

K dosažení nepřetržitosti boje musí mít vojska možnost bez přerušení aktivní bojové činnosti doplňovat pohonné hmoty, ošetřovat bojovou techniku, doplňovat materiální prostředky a organizovat odpočinek vojáků. Vedení dlouhotrvajícího boje vyžaduje rovněž hlubokou bojovou sestavu a dostatek záloh různého určení; tak bude zabezpečeno jak nepřetržitě rozvíjení boje, tak i plnění dalších nenadále vzniklých úkolů.

Vznik jaderných zbraní a rostoucí účinnost klasických prostředků podstatně zvýšily úlohu **překvapení** v boji.

Dosažení překvapení v soudobém boji se však velmi zkomplikovalo. Vševojskové svazky, které mají stovky různých technik, je mnohem těžší utajit před průzkumem nepřítele, než v letech druhé světové války. Zdokonalování technických prostředků průzkumu, široké používání radiolokační, infračervené, televizní, laserové, teplo registrující a další techniky zvyšují možnosti nepřítele v průzkumu, umožňují mu získávat zprávy ve značně kratší době a v menší závislosti na počasí, denní a noční době a terénu.

To ztěžuje dosáhnout překvapení a vyžaduje, současně s uskutečněním opatření proti průzkumu nepřítele, neustále zdokonalovat prostředky a způsoby maskování a dezinformace, dodržovat nejpřísnější maskovací kázeň u vojsk.

V poválečných letech vlivem nových prostředků boje změnily se též otázky **všestranného zabezpečení boje**. Protitancká a protivzdušná obrana přerostla rámcem bojového zabezpečení a změnila se v součást vševojskového boje. Vznikl nový druh bojového zabezpečení — ochrana proti zbraním hromadného ničení. Z možnosti pravděpodobného nepřítele použít v současné době neutronové zbraně vyplývá požadavek hledat odpovídající prostředky a způsob ochrany vojsk na bojišti.

Podstatné zvýšení účinnosti bojové činnosti vojsk a zbraní na taktickém stupni na základě výsledků radioelektroniky způsobilo, že radioelektronický boj, který dříve nepřítel organizoval na operačním stupni, rozšířil se také na vševojskový boj.

Ve spojitosti se zavedením taktických raket do vojsk vznikla nutnost speciálních druhů zabezpečení, jako např. topogeodetické, meteorologické a další. Zvýšily se požadavky na průzkum všech druhů ke zjištění a určení polohy cílů a objektů nepřítele ve velké hloubce a v omezeném čase. Ženílní zabezpečení má nový úkol: průzkum a ničení rozsáhlých mnohých polí, zřizovaných nepřátelskými prostředky minování na dálku.

Rostoucí počet ztrát osob a techniky dále zvyšuje úlohu zdravotnického a technického zabezpečení boje.

Ve srovnání s minulými válkami je vševojskový boj v současné době složitější, vedený do velké hloubky, manévrový, dynamický a velmi intenzivní. Změnila se a přestala být jednoznačná jeho úloha v celkovém systému ozbrojeného zápasu. Jeho úloha se může měnit v závislosti na tom, jakými prostředky je vedena válka. V jaderné válce, na rozdíl od minulosti, strategie a operační umění budou nejen určovat úkoly taktice, ale v mnohých pří-

padech také předem rozhodovat o úspěchu jejich splnění. Hlavním cílem činnosti taktických sil a prostředků v těchto podmínkách bude realizovat jaderné údery, vedené na základě rozhodnutí nadřízeného velení.

Při vedení bojové činnosti bez použití jaderných zbraní bude těžiště úsilí polo-

ženo hlavně v taktické oblasti. Boj se stane jedním z nejhlavnějších prostředků operačního umění a strategie. Toto však neznamená, že taktická činnost bude izolována, osamocená. Nerozlučně spojená taktická činnost s operační a strategickou činností společně vytváří jednotný komplex, který zabezpečí vítězství ve válce.

Neustálý rozvoj výzbroje a vojenské techniky rozhodným způsobem ovlivňuje bojovou činnost a má za následek zásadní změny. Čím vyšší je účinnost prostředků boje zavedených do výzbroje, tím hlubší je vliv na změny v obsahu a charakteru vševojskového boje, ve formách a způsobech organizace a vedení.

Své místo má i opačný vliv. Vševojskový boj rovněž ovlivňuje rozvoj výzbroje, klade určité požadavky na zdokonalování zavedených a rozpracovaných bojových prostředků; tím urychluje proces jejich obnovování. Spojitost mezi bojovou činností a prostředky jejího vedení má složitý dynamický charakter. Analýza těchto vzájemných spojitostí a zjišťování tendencí rozvoje umožňuje předvídat změny ve vojenském umění a neustále s nimi počítat v praktické práci vojenských kádřů.